

§ 23.

Definitivní úprava osobních a služebních poměrů vojenských osob (služební pragmatika) provede se zvláštním zákonem.

§ 24.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1920.

§ 25.

Provedením zákona pověřuje se ministr národní obrany v dohodě s ministrem financí.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Klofáč v. r.

Čís. 196.

Zákon ze dne 19. března 1920,

jmž se stanoví početný mírový stav československého vojska.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Mírový početný stav československého vojska stanoví se na dobu prvních čtyř let ode dne zařazení prvních podle nového branného zákona odvedených branců počtem 150.000 mužů.

§ 2.

Po uplynutí doby stanovené v § 1 bude mírový početný stav československého vojska stanoven novým zákonem.

§ 3.

Nařízením bude stanoveno, co se stane s těmi, kdož byli odvedeni nad stanovený mírový početný stav.

§ 4.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 5.

Provéstí zákon tento přísluší ministru národní obrany.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Klofáč v. r.

Čís. 197.

Zákon ze dne 22. března 1920

o hornickém vyhledávání a těžení živice (bitumen).

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Právo kutati na živice v přírodě a je těžiti, zejména na ropu, zemní nebo skalní olej, zemní dehet, ozokerit, asphalt a jiné nerosty upotřebitelné pro jich živičný obsah, vyhrazuje se státu.

(2) Na živichné uhlí zákon tento se nevztahuje.

§ 2.

(1) Stát smí kutati na živice jen na základě povolení kutacího a těžiti je jen na základě propůjčky podle horního zákona.

§ 3.

(1) Ministr veřejných prací může právo kutati na živice v určitém okresu a právo těžiti je v propůjčeném poli přenechati jiným za plat na určitý čas a tak, aby byly náležitě zabezpečeny zájmy domácího průmyslu i spotřebitelů.

(2) Každou takovou smlouvu jest předložiti ministerské radě ke schválení. Smlouva je schválena, nebyla-li do 8 dnů zamítnuta.

§ 4.

(1) Také každé odvozené právo těžební jest předmětem zápisu do horní knihy. Bez přivolení ministra veřejných prací nemůže býti toto právo ani zcizeno ani zastaveno.

(2) Nabyvatel jest povinen oznámiti báňskému revírnímu úřadu do 15 dnů, že mu bylo těžební právo přenecháno nebo zcizeno, a současně předložiti nabývací listinu.

(3) Kde se mluví v tomto zákoně o báňském revírním úřadu nebo o báňském hejtmanství, rozumí se na Slovensku a v Podkarpatské Rusi v prvním případě báňský komisariát, a kde není zvláštního komisariátu, báňský kapitanát; v případě druhém pak báňský kapitanát.

§ 5.

(1) Kdo při kutání (hlubinném vrtání) nebo při dle v propůjčeném poli nebo při jiné zemní práci najde živice, vyhražené státu, jest povinen zastaviti další pronikání až do opatření báňského hejtmanství.

(2) O výskytu učiní nálezce oznámení báňskému hejtmanství, jež podá bez odkladu zprávu střední správě státních báňských podnikův a zároveň rovněž, zda-li a za jakých podmínek smí nálezce v započatých pracích pokračovati.

(3) Současně stanoví báňské hejtmanství ústřední správě státních báňských podniků přiměřenou dobu, do které jest jí podati žádost za propůjčku. Uplyne-li tato doba bezvýsledně, odpadá omezení, báňským hejtmanstvím podle odstavce 2. snad nařízená.

(4) Nabude-li stát na základě zmíněného výskytu dolových měr, jest povinen nálezci nahraditi náklad, učiněný na vykonané práce.

(5) Nezažádá-li stát za propůjčení dolových měr anebo nebudou-li propůjčeny, nahradí stát nálezci škody, spojené se zastavením prací. V tomto případě může báňské hejtmanství nálezce zmocniti, aby těžil nalezené živice, nálezce musí je však, pokud jich nespotebuje pro sebe, nabídnouti státu za náhradu výrobního nákladu. Ostatně platí obdobně ustanovení § 124 obecného horního zákona.

(6) Nestane-li se dohoda, určí výši náhrady v případech, jmenovaných v odstavcích 4. a 5., báňské hejtmanství.

§ 6.

(1) Jestliže byla kutací práva udělena nebo dolová pole propůjčena třetím osobám po tom, co se stal tento zákon účinným, nezahrnují ona oprávnění i právo hledati a těžiti živice. Pole, propůjčená státu na základě nálezu živice, mohou tudíž částečně nebo zcela krýti tato právě zmíněná pole dolová, v těchto smí však stát těžiti a zužitkovati jen živice.

(2) Setká-li se stát, oprávněný těžiti živice, nebo ten, na koho toto právo bylo přeneseno (§§ 3 a 4), s vlastnictvím jiných vyhrazených nerostů v témže poli, učiní báňské hejtmanství potřebná opatření, aby se oba účastníci navzájem nerušili. Báňské hejtmanství může zejména jednoho z účastníků pověřiti těžbou nerostů, příslušejících druhému, po případě provoz jednoho nebo druhého závodu omeziti nebo zastaviti. Báňské hejtmanství rozhodne tu podle národohospodářského významu obou závodů a rozhodne podle potřeby též o povinnosti nahraditi škodu.

(3) Byl-li jeden z obou účastníků pověřen těžbou nerostů, příslušejících druhému, jest povinen tyto nerosty mu vydati za náhradu výrobního nákladu.

(4) Zanikne-li časem cizí výhradní kutiště, nebo propůjčené pole, stane se horní oprávnění, původně omezené jen na živice, úplným ve smyslu §§ 22 a 123 obecného horního zákona.

(5) Najde-li stát, nebo ten, na koho právo kutací bylo přeneseno (§ 3), při kutacích pracích v cizím poli jiné vyhrazené nerosty, jest povinen tyto nabídnouti za náhradu výrobního nákladu majiteli výhradního kutiště (§ 20 obec. hor. zák.) nebo propůjčeného pole. Ostatně platí obdobně ustanovení § 124 obecného horního zákona.

§ 7.

(1) V měrách dolových, propůjčených před účinností tohoto zákona, jest vlastník dolu oprávněn těžiti i živice, musí však tyto, pokud jich nespotebuje pro sebe, nabídnouti státu za cenu, kterou, nestane-li se dohoda, určí báňské hejtmanství.

§ 8.

(1) U tekutých živic jest dovolena propůjčka i na nález, docílený vrtbou.

(2) Pro výměru dolového pole, kterou lze na nález živic propůjčiti, platí obdobně ustanovení, vztahující se na kamenné a hnědé uhlí (§ 47 obec. hor. zák.)

§ 9.

(1) Přenechá-li se právo kutati na živice a je těžiti jinému (§§ 3 a 4), odpovídá za zachovávání horních zákonů jedině ten, komu ona práva byla přenechána.

§ 10.

(1) Odejme-li se někomu dolové pole, ve kterém je prokázáno uložení živice, anebo zřekne-li se takového pole dosavadní vlastník, a dojde-li tudíž k dražbě podle §§ 263 a 264 obecného horního zákona, přísluší státu i vůči novému nabyvateli práva, vytčená v §§ 6 a 7 tohoto zákona.

(2) Nepřihlásí-li se však žádný kupec, anebo nebylo-li o dražbu zažádáno, a zanikne-li tedy horní oprávnění zcela, jest dosavadní majitel povinen, příslušenství dolu, zmíněné v § 24 obecného horního zákona, nabídnouti státu. Stát jest oprávněn do dvou měsícův ode dne knihovního výmazu převzítí příslušenství za soudně stanovenou odhadní cenu.

§ 11.

(1) Je-li uložení živice na některém místě otevřeno, učiní báňský revírní úřad k návrhu státu neb osob oprávněných podle §§ 3 a 4 a s náležitými zřeteli na národohospodářský význam dotčených zájmův opatření potřebná k ochraně ložiska.

§ 12.

(1) Kutání na živice, zejména hlubinné vrtání jakož i doprava hmot, získaných při tom, musí se prováděti podle provozního plánu, schváleného báňským revírním úřadem.

(2) Při zkoumání plánu jest přihlížeti hlavně k tomu, aby kutné dílo a celé zařízení provozu bylo účelné a zužitkování živice co možná úplné.

§ 13.

(1) O umístění potrubí pro tekuté živice, elektrického vedení a jiných podobných zařízení platí ustanovení § 99, odst. 2. a 3., obecného horního zákona.

§ 14.

(1) Ustanovení trestních zákonův o poškození telegrafů nebo jejich příslušenství, platí také, když byla poškozena zařízení k těžení živice.

§ 15.

(1) Báňské hejtmanství trestá pokutou od 100 do 1000 Kč a podle okolností dočasným anebo trvalým odnětím práva těžiti živice:

1. nabyvatele, opomene-li splnit povinnost uloženou jemu v § 4, odst. 2.;
2. toho, kdo opomene do 8 dnův učiniti oznámení o nálezu živice, nařízené v § 5, anebo pokračuje v práci bez úředního povolení;
3. podnikatele, kteří, vyjímajíc případy naléhavé nutnosti, bez úředního povolení se uchýlí od schváleného plánu provozního (§ 12);
4. podnikatele, v jejichž závodě živice při otvírce, těžení nebo vedení, přijdou na zmar hrubou nedbalostí.

(2) V případech, uvedených pod č. 2. a 4., uloží báňské hejtmanství vedle toho povinnost nahraditi škodu.

Přechodná ustanovení.

§ 16.

(1) Na Slovensku a Podkarpatské Rusi platí ustanovení tohoto zákona též o výhradních kutištích, ohlášených dříve, než tento zákon stal se účinným.

(2) Ministr veřejných prací se zmocňuje, by v případě potřeby s ohledem na mimořádné poměry, válkou zaviněné, povolil majitelům těchto kutišť na jejich žádost výhodu propůjčky, v § 17 tohoto zákona stanovenou, pokud jim v době, kdy tento zákon se stane účinným, příslušela, a to nejdéle do tří let od této doby.

§ 17.

(1) O výhradních kutištích, ohlášených v ostatním území státním před zmíněnou dobou, platí tento zákon s touto obměnou: ustanovení § 5 až na povinnost oznámiti každý nález živice báňskému hejtmanství zde neplatí a propůjčka živice osobám třetím jest dovolena, avšak jen na nález, docílený v takových kutištích do tří let od té doby, co tento zákon stane se účinným; stát jest však oprávněn žádati, aby propůjčka byla za

náhradu přiznána jemu. Tento nárok musí stát uplatniti při místním šetření v řízení propůjčovacím, k němuž musí býti ústřední správa státních báňských podniků pozvána. Pakli nebyla pozvána a nezúčastnila se, je řízení zmatečné.

(2) O výši náhrady rozhoduje báňské hejtmanství.

(3) Ostatně platí o dolových měřácích, propůjčených třetím osobám podle tohoto paragrafu, ustanovení § 7 tohoto zákona.

§ 18.

(1) Ustanovení § 5 nevztahují se na výskyty živice v polích dolových, propůjčených před působností tohoto zákona.

(2) Najdou-li se živice v takovém poli, je nálezce povinen ihned oznámiti to báňskému hejtmanství, jež podá bez odkladu zprávu ústřední správě státních báňských podniků. Ostatně platí ustanovení § 7 tohoto zákona.

Závěrečná ustanovení.

§ 19.

(1) Pokud podle tohoto zákona báňskému hejtmanství přísluší stanovit náhradu nebo výkupné, není do takového rozhodnutí dovolena stížnost; účastníci mohou však, nespokojí-li se vyměřenou náhradou, do čtyř neděl po doručení rozhodnutí žádati u okresního soudu, v jehož obvodu je pozemek s dotčeným dílem, aby určil náhradu usnesením, vyšetře rozhodné skutečnosti v nesporném řízení.

§ 20.

(1) Pokud tento zákon neobsahuje jiných ustanovení, platí obecný zákon horní.

§ 21.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provede jej ministr veřejných prací v dohodě se zúčastněnými ministry. Současně se zrušuje uherský zákonný článek VI. ze dne 17. ledna 1911 o živcích a zemních plynech.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

v zastoupení ministerského předsedy.

Hampl v. r.